ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਅਥਾਰਿਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ

ਬਨਾਮ

ਟ੍ਰਾਂਸਸਟ੍ਰੋਯ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਿਟੇਡ

(2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 6732)

ਜੁਲਾਈ 11, 2022

[ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996: ਐਸ. 23(2ਏ) – ਦਾਵੇ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਬਿਆਨ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ.) ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕਰਾਰ – ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ – ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਯੂ/ਐਸ. 23(2ਏ) ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਵਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ – ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ੂਰੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਵੀ – ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਜਿਥੇ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਵਾ/ਸੈੱਟ ਆਫ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਸ. 23 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਵਾ ਜਾਂ ਸੈੱਟ ਆਫ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ – ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਵਾ ਜਵਾਬੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਵਿਆਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੋਰਾਂ ਅੱਗੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ – ਇਹ ਐਸ. 23(2ਏ) ਅਧੀਨ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਵਾ/ਸੈੱਟ ਆਫ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ – ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦਾਵੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਸੈੱਟ ਆਫ 1.233 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ – ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਰਾਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਦੀ ਸੰਕੀਰਣ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ – ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਠੇਕੇਦਾਰ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਵਾ ਕਰਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 26.1 ਅਤੇ 26.2 ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 26 ਦੀ ਸੱਚੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ, ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੱਲ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ (ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਕਰਾਰ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ), ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੇਗੀ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਦਾਵਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਵਾ ਹੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੁਣ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਹੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 31]

1.2 ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੋਵੇਂ ਨੇ "ਦਾਵਾ", ਜੋ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ "ਵਿਵਾਦ", ਜਿਸ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪਾਸੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 13.1]

1.3 ਜਦੋਂ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਵਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਤਾਂ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਵਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਹਿਆ ਗਿਆ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਵਾ ਬਿਨਾਂ ਅਨੁਬੰਧ 26 ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 13.2]

1.4 ਜਦੋਂ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2A) ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਕਿ ਆਪਣਾ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਵਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖ ਸਕੇ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਨਾਲ ਕਿ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਵਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਸੌਹਾਰਦਪੂਰਨ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਲਈ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ, ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵੀ 1.23 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੈਟ ਆਫ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਵਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਵਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਉਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ (ਜੋ ਕਿ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਬੰਧ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ)। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਕੀਰਣ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਹੈ ਇਸ ਨਾਲ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਨੁਬੰਧਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਅਤੇ ਅਧੂਰੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਰਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਸਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 13.3]

1.5 ਜਿੱਥੇ ਕਾਉਂਟਰ-ਦਾਵਾ ਜਾਂ ਸੈਟ ਆਫ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਵਾ ਜਾਂ ਸੈਟ ਆਫ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਵਿਆਂ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਵੱਖ ਵੱਖ ਫੋਰਮਾਂ ਅੱਗੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਦਿਆਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਆਪਣਾ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਵਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਧਾਰਾ 26.1 ਅਤੇ 26.2 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਇੱਕ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਲਝਾਉਣ, ਸੁਲਝਾਉਣ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 26.1 ਅਤੇ 26.2 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉਪਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਤੀਜਾ, ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਲਾਜ਼ 26.2 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ, ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਲਾਜ਼ 26.3 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੋਈ

ਵਿਵਾਦ, ਅੰਤਰ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕਲਾਜ਼ 26.1 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ੇ ਕਾਉਂਟਰ ਕਲੇਮ/ਸੈੱਟ ਆਫ ਸਮੇਤ ਮਾਮਲਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਬਣੇਗਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਜਿਸਦਾ ਹੱਲ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ 26.1 ਅਤੇ 26.2"। [ਪੈਰਾ 13.4][969-C-F]

1.6 ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਉਂਟਰ ਕਲੇਮ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦੀ ਵਾਧਾ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 23(2A) ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਕਾਉਂਟਰ ਕਲੇਮ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦੇਣਾ ਧਾਰਾ 23(2A) ਅਧੀਨ ਕਾਉਂਟਰ ਕਲੇਮ/ਸੈੱਟ ਆਫ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝੇ ਬਿਨਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 26 ਦੀ ਸੰਕੀਰਣ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਧਾਰਾ 34/37 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਅਧੀਨ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਕੇ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਕਾਉਂਟਰ ਕਲੇਮ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਕਾਉਂਟਰ ਕਲੇਮ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 13.5]

1.7 ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਤੀਜਤਨ, ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਕਾਉਂਟਰ ਕਲੇਮ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਕਾਉਂਟਰ ਕਲੇਮ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਠੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ।

ਗੁਜਰਾਤ ਸਟੇਟ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਲੈਂਡ ਡਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਆਰ. ਮਾਂਕੜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1979) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 123 : [1979] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1023; ਮੇਜਰ (ਰਿਟਾ.) ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੇਖੀ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (1988) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 338 : [1988] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 315; ਗੋਆ ਦੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਵੀਨ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਿਜ਼, (2012) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 581 : [2011] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1026; ਭਾਰਤ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਗੋ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਿਟੇਡ (2019) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 250; ਸਿਪਰੀ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਇਤਿਆਦੀ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਸਟੇਟ ਰੋਡ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2021) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 439; ਕੋਲਕਾਤਾ ਮੈਟਰੋਪੋਲਿਟਨ ਡਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੋ. ਲਿਮਿਟੇਡ., (2017) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਕੈਲ 18978; ਐਮ.ਕੇ. ਸ਼ਾਹ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ ਅਤੇ ਕੰਟਰੈਕਟਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਪੀ. ਦੀ ਰਾਜ (1999) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 594 : [1999] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 419; ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਧੂ ਬਨਾਮ ਇੰਡਲ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕਸ ਲਿਮਿਟੇਡ., ਕੋਇਮਬਤੂਰ (1999) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਕੇਰ 149.

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[1979] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1023 ਪੈਰਾ 4.2 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ

[1988] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 351 ਪੈਰਾ 4.2 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ

[2011] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1026 ਪੈਰਾ 4.8 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ

(2019) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 250 ਪੈਰਾ 4.8 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ

[1999] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 419 ਪੈਰਾ 5.5 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6732 ਐਫ ਦੀ 2021.

ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 27.02.2018 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਓ.ਐਮ.ਪੀ. (ਕੋਮ) ਨੰਬਰ 459 ਦੀ 2017.

ਮਿਸ ਮਾਧਵੀ ਦੀਵਾਨ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਸੀ. ਐਸ. ਚੌਹਾਨ, ਏ. ਵੇਨਾਇਗਮ ਬਾਲਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਨਕੁਲ ਦੀਵਾਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਮਿਸ ਨੀਲੂ ਮੋਹਨ, ਮਿਸ ਕਵਿਤਾ ਝਾ, ਸੁਰੇਖ ਬੈਕਸੀ, ਪਰਾਗ ਰਾਏ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮ੍ਰਿਤਿਊਂਜੈ ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

1. ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਓ ਐਮ ਪੀ ਨੰਬਰ 459 ਦੇ 2017 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੁਲਹ ਐਕਟ, 1996 (ਇਸਨੂੰ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਕਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਅਥਾਰਿਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਇਸਨੂੰ "ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ" ਕਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਨੇ 15.09.2017 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਉਂਟਰ ਕਲੇਮ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਮੂਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ - ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

2.1 ਕਿ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇੱਕ ਕਰਾਰ ਕੀਤਾ। ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ (ਈ.ਪੀ.ਸੀ) ਸਮਝੌਤਾ (ਇਸਨੂੰ "ਕਰਾਰ" ਕਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ 13.11.2014 ਨੂੰ ਕਾਰਾਈਕੁਡੀ-ਰਾਮਨਾਥਪੁਰਮ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਨੰਬਰ 210 ਦੇ ਕਿਲੋਮੀਟਰ 94/000 ਤੋਂ ਕਿਲੋਮੀਟਰ 174/000 (ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਚੇਨੇਜ ਕਿਲੋਮੀਟਰ 94/000 ਤੋਂ ਕਿਲੋਮੀਟਰ 174/000) ਤੱਕ ਦੇ ਦੋ ਲੇਨਾਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰ/ਵਾਧੇ ਸਮੇਤ ਪੇਵਡ ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਐਚ 35 ਮੰਨਾਈ ਰੋਡ (ਦੇਵਕੋਟਟਾਈ ਰਸਤਾ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨੇੜੇ) 'ਤੇ ਸੋਮਾਮ ਸਮੇਤ ਈ.ਪੀ.ਸੀ ਮੋਡ ਅਧੀਨ ਐਨ ਐਚ ਡੀ ਪੀ ਫੇਜ-III ਅਧੀਨ ਕੁੱਲ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਲੰਬਾਈ 80.00 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2.2 ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ/ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਕਰਾਰ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਾਇਤਵਾਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਲਈ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ ਵੱਲੋਂ ਕਰਾਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 23.1.1 ਅਧੀਨ 29.09.2015 ਨੂੰ ਇੱਕ ਇਲਾਜ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ 60 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ, ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ ਵੱਲੋਂ ਕਰਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਦਾ ਨੋਟਿਸ 12.04.2016 ਨੂੰ ਕਰਾਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 23.1.2 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਵਾਬਦੇਹ/ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਦਿਨਾਂਕ 14.04.2016 ਨੂੰ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ ਦੇ ਕਰਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ਜਵਾਬ ਬਿਲਕੁਲ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਪਾਇਆ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ ਨੇ ਕਰਾਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 23.1.2 ਅਧੀਨ ਦਿਨਾਂਕ 22.07.2016 ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ ਵੱਲੋਂ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਇਹ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਕਰਾਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦਾਵੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਹੈ"।

ਅਨੁਬੰਧ ਅਧੀਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਉੱਤੇ ਪਾਏ ਗਏ ਅਸਪਸ਼ਟ ਦਾਇਤਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਜ਼, ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲਈ।

2.3 ਸਮਾਪਤੀ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਣ ਉੱਤੇ, ਜਵਾਬੀ/ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ 02.01.2017 ਨੂੰ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਇਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਅਨੁਬੰਧ ਦੀ ਧਾਰਾ 26.2 ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸੌਹਾਰਦਪੂਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ 09.02.2017 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਧਾਰਾ (ਧਾਰਾ 26.2 ਅਨੁਬੰਧ) ਨੂੰ ਸਾਧਾ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਮਧਿਆਸਥ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਧਿਆਸਥ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਧਿਆਸਥ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ 10.03.2017 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਧਿਆਸਥ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਧਿਆਸਥ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਹੋਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ 15.05.2017 ਨੂੰ ਦਾਵੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ। ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਦਾ ਬਿਆਨ 11.07.2017 ਨੂੰ

ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ। ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 22.07.2016 ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਅਤੇ 11.07.2017 ਦੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਵਾ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਕਰੇਗਾ।

2.4 13.07.2017 ਨੂੰ, ਅਰਥਾਤ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਬਚਾਅ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨ ਬਾਅਦ, ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਵਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ। 18.07.2017 ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਵਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਮੰਗਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਵਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23(2A) ਅਧੀਨ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਇਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣਾ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਵਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਦਿਨ, ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਆਪਣਾ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਵਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ। ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 15.09.2017 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਧਾਰਾਵਾਂ 26.1 ਅਤੇ 26.2 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਵਾ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

2.5 ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ 15.09.2017 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਵਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਵੇ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦ ਅਨੁਬੰਧਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

2.6 ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਐਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਮਧਿਆਂਚਲੀ ਕਾਨੂੰਨ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਸੀ। ਪਰੰਤੂ, ਮਧਿਆਂਚਲੀ ਕਾਨੂੰਨ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 16(2) ਅਧੀਨ 15.09.2017 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਦਿਆਂ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮਧਿਆਂਚਲੀ ਕਾਨੂੰਨ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 37(2) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਦਾਵੇ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਯਤਾ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

2.7 ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਧਿਆਂਚਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ 15.09.2017 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ.

ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਦਾਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲੈਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

2.8 ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

3. ਮਿਸ ਮਾਧਵੀ ਦੀਵਾਨ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਏ.ਐਸ.ਜੀ. ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਈ ਹਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਨਖੁਲ ਦੀਵਾਨ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ – ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਹਨ।

4. ਮਿਸ ਦੀਵਾਨ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਏ.ਐਸ.ਜੀ. ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਮਧਿਆਂਚਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਦਾਵਾ ਆਮ/ਮਿਲਦੇ ਜੁਲਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੱਦੇ ਗਏ ਮਧਿਆਂਚਲੀ ਨੇ ਉਸੇ ਸਮਾਪਤੀ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮਧਿਆਂਚਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਨੀਂਹ ਅਜਿਹੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਅਨਾਵਸ਼ਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਬੇਵਜਹ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸੁਵਿਧਾ ਜਦੋਂ ਸਬੂਤ ਖੁਦ ਵੀ ਆਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਵਾਦ ਉਸੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

4.2 ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਮਿਸ ਦੀਵਾਨ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਏ.ਐਸ.ਜੀ. ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 26 ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਦੀਧਾਰਾ 26 ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ', ਅੰਤਰ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਅਮਨਪੂਰਵਕ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 26.2 ਅਧੀਨ ਸੁਲਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੂੰਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 26.2 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇਵੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਸੀਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ, ਨੂੰ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਮਨਪੂਰਵਕ ਸੈਟਲਮੈਂਟ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 26.1 ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਪਿੱਛੇਦਾ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਤਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ 'ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ' ਦੋ ਪਾਸਿਓਂ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।'ਵਿਵਾਦ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਗੁਜਰਾਤ ਸਟੇਟ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਲੈਂਡ ਡਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਆਰ. ਮਾਂਕਡ ਅਤੇ ਓਰਸ., (1979 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 123 (ਪੈਰਾ22) ਅਤੇ ਮੇਜਰ (ਰਿਟਾ.) ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੇਖੀ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ, (1988) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 338 (ਪੈਰਾ 4)।

4.3 ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਮਿਸ ਮਾਧਵੀ ਦੀਵਾਨ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਏ.ਐਸ.ਜੀ. ਵੱਲੋਂ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ "ਵਿਵਾਦ" ਨੂੰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ 02.01.2017 ਅਤੇ

ਉਸ ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ 09.02.2017 ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਖੁਦ ਟਰਮੀਨੇਸ਼ਨ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕਪਾਸ਼ੀ ਫੈਸਲਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ "ਵਿਵਾਦ" ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ 22.07.2016 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਰਮੀਨੇਸ਼ਨ ਨੋਟਿਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਿਡੰਬਨਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ "ਵਿਵਾਦ" ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਧਾਰਾ 26 ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਤਤਃ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 26 ਅਧੀਨ ਦੂਜਾ ਦੌਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਵਿਅਰਥ ਦੀ ਕਸਰਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਲਕੁਲ ਉਹੀ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂਚ ਕੀ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਦਾ ਸਮਾਪਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਮੁੱਦਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਲੰਬਿਤ ਸੀ।

4.4 ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕਾਫੀ ਮੌਕੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਠੇਕਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਠੇਕਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਟਰਮੀਨੇਸ਼ਨ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਨਤੀਜਾ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਤਰਕ ਕਿ ਕਾਉਂਟਰ ਕਲੇਮ ਅਚਾਨਕ ਜਾਂ ਜਵਾਬੀ ਧਮਾਕੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ।

4.5 ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ ਕਾਉਂਟਰ ਕਲੇਮ ਜਮਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੜਾਅ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੰਘ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 26 ਇੱਕੋ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੀ ਜਦੋਂ ਕਾਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਓਵਰਲੈਪ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਮਾਨੀ ਹੋਵੇਗੀ।

4.6 ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੈਟਲਡ ਪੋਜੀਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਿਕਾਵਾਂ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਮਾਲਕਣ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈਪਰ-ਟੈਕਨੀਕਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

4.7 ਮਿਸ ਦੀਵਾਨ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਏ.ਐਸ.ਜੀ. ਵੱਲੋਂ ਜੋਰਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਉਂਟਰ ਕਲੇਮ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਾ ਲੈਣ ਨਾਲ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੋਵੇਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 23(2A) ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਰ ਖੋਹ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਦਾਵੇ/ ਕਾਉਂਟਰ ਕਲੇਮ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਫਾਇਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ

ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਉਂਟਰ ਕਲੇਮ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 23 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰਬਰ 246 "ਤੋਂ ਸੁਝਾਅ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ "ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਉਂਟਰ ਕਲੇਮਾਂ ਅਤੇ ਸੈੱਟ ਆਫ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਲੱਗ/ਨਵੇਂ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਭਾਲ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ,

ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ।

4.8 ਉਪਰੋਕਤ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸਟੇਟ ਆਫ ਗੋਆ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਵੀਨ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਿਜ਼, (2012) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 581; ਭਾਰਤ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਗੋ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਿਟੇਡ, (2019) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 250; ਸਿਪੀ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਇਤਿਆਦੀ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਸਟੇਟ ਰੋਡ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਨੁ., 2021 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 439 ਅਤੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਮੈਟਰੋਪੋਲਿਟਨ ਡਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਿਟੀ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੋ. ਲਿਮਿਟੇਡ, 2017 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਕੈਲ 18978 (ਜਿਸ ਖਿਲਾਫ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 18443-18444 ਦੇ 2018 ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 23.07.2018 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ), ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਉਂਟਰ ਕਲੇਮ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

5. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਨਕੁਲ ਦੇਵਾਨ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ – ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

5.1 ਸ਼੍ਰੀ ਨਕੁਲ ਦੇਵਾਨ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ – ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

i. ਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰੀ ਵਜੋਂ ਵਿਵਾਦਾਂ (ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਛਾਣੇ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸਟਲਾਈਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ) ਨੂੰ ਮਿਲਜੁਲ ਕੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਕੰਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ – ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਕਾਉਂਟਰ ਕਲੇਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ii "ਵਿਵਾਦਾਂ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 26.1.1. ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 26.1.1 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਧਾਰਾ 26.2 ਅਧੀਨ ਸੁਲਹ ਲਈ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਕਾਉਂਟਰ ਕਲੇਮ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

iii. ਸਿਰਫ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਦੇ ਧਾਰਾ 26 ਅਧੀਨ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

(iv) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23(ਏ) ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਅਵਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ।

5.2 ਉਪਰੋਕਤ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਂਦਿਆਂ, ਇਹ ਸ੍ਰੀ ਨਕੁਲ ਦੇਵਾਨ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ – ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਈਪੀਸੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਮਧਿਆਸਤਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸੱਦੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ-ਕਦਮ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਈਪੀਸੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਧਿਆਸਤਾ ਦੀ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਬਿਨਾਂ ਧਾਰਾ 26 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਦਮ 1 ਨੂੰ "ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ" ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ "ਵਿਵਾਦ, ਅੰਤਰ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ" ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ "ਸੂਚਿਤ" ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਵਿਵਾਦ ਹੈ, ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸੂਚਨਾ ਫਿਰ ਧਾਰਾ 26.1.1 ਅਧੀਨ ਈਪੀਸੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ "ਵਿਵਾਦ" ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

5.3 ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਦਮ 2 "ਸੌਹਾਰਦਪੂਰਨ ਹੱਲ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਧਾਨ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਕਦਮ 2 ਅਧੀਨ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਧਾਰਾ 26.2 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੁਲਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ "ਵਿਵਾਦ" ਨੂੰ ਸੌਹਾਰਦਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਸੁਲਹ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਧਾਰਾ 26.1.1 ਵਿੱਚ "ਸ਼ੈਲ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਨਾਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ।

ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 26.2 ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮਧਿਆਸਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਈਪੀਸੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਅਧੀਨ ਸੁਲਹਕਾਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਧਿਆਸਤਾ ਜਾਂ ਸੁਲਹਕਾਰ ਦੀ ਮਧਿਆਸਤਾ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੋਲ ਸੌਹਾਰਦਪੂਰਨ ਹੱਲ ਲਈ ਭੇਜ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 26.2 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ-ਬੱਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

5.4 ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਦਮ 3 "ਮਧਿਆਸਤਾ ਦੀ ਸੱਦਾ" ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੌਹਾਰਦਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 26.1.1 ਅਧੀਨ ਸੂਚਿਤ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਫਿਰ "ਮਧਿਆਸਤਾ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 26.3.1 ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਾਦ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 26.1 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 26.2 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੌਹਾਰਦਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ" ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਧਿਆਸਤਾ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਫ ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਜੋ ਕਿ ਕਦਮ 1, 2 ਅਤੇ 3 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਹੀ ਮਧਿਆਸਤਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

5.5 ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਈਪੀਸੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ, ਜਬ ਤੱਕ ਛੱਡ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਕੰਟਰੈਕਟ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਮ.ਕੇ. ਸ਼ਾਹ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ & ਕੰਟਰੈਕਟਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਐਮ.ਪੀ. (1999) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 594 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਪ੍ਰੀ-ਮਧਿਆਸਤਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮਧਿਆਸਤਾ ਧਾਰਾ ਦਾ ਇੱਕ ਮੋ

5.6 ਇਹ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਨਕੁਲ ਦੇਵਾਨ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ - ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਧਿਆਸਤਾ ਜਾਂ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਵਿਵਾਦ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਠੇਕੇ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕੀਤੀਆਂ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਯੋਗ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਵੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

5.7 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਈਪੀਸੀ ਠੇਕੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਠੇਕੇ ਦੇ ਤੰਤਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਉਂਟਰ ਕਲੇਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।

5.8 ਇਹ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਨਕੁਲ ਦੇਵਾਨ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ - ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਈਪੀਸੀ ਠੇਕੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 26.1.1 'ਤੇ "ਵਿਵਾਦ" ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ "ਸੂਚਿਤ" ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ, ਅੰਤਰ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਈਪੀਸੀ ਠੇਕੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 1.1 ਹੋਰ ਸੈੱਟ ਆਉਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਅਭਿਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਜੋ ਵੱਡੇ ਅੱਖਰਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹਨ ... ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਦਰਭ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਰਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ ...

5.9 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ "ਵਿਵਾਦਾਂ" ਨੂੰ ਹੀ ਵਿਵਾਦ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ "ਵਿਵਾਦਾਂ" ਨੂੰ ਹੀ ਧਾਰਾ 26.3 ਅਧੀਨ ਮਧਿਆਸਤਾ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 26.1 ਅਧੀਨ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਸ [2022] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਲੋਜ਼ 26.2 ਅਧੀਨ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਜਾਣ ਦੌਰਾਨ, ਲਿਖਤੀ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਦੂਜਾ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕਾਂਟਰੈਕਚੁਅਲ ਸੌਦੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸੌਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤੋ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

5.10 ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਹੈ ਕਿ ਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਅਵੇ "ਵਿਵਾਦ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿ "ਵਿਵਾਦ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਅਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਣ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਲੋਜ਼ 26.3 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਾਦ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੇਵਲ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਕਲੋਜ਼ 26.1 ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

5.11 ਹੁਣ, ਜਿਹਨਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ – ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਬਚਾਅ ਦੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਅਵਾ ਉਠਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਅਵਾ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਅਵਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਲੋਜ਼ 26 ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਿਵਾਦ ਦੂਜੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸਟਲਾਈਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਕਲੋਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ ਉਹ ਦਾਅਵੇ ਜੋ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣੇ ਜਾਣ।

5.12 ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਸਲੀ ਦਾਅਵਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਦੇ ਕਲੋਜ਼ 26.1.1 ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ - ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਮਧਿਆਸਤਾ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਪਰ, ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਠੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਧੀਨ ਸੰਦਰਭਿਤ" ਨੂੰ ਮਧਿਆਸਤਾ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਪਣੇ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮਧਿਆਸਤਾ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23(2A) ਦੀ ਘੁੰਮਾਵਦਾਰ ਵਿਆਖਿਆ ਰਾਹੀਂ 208 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

5.13 ਹੁਣ, ਜਿਹਨਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜੋ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23(2A) 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23(2A) ਇਕ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਅਵਾ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਨਦੀ ਹੈ,

ਦਾਅਵੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਧਾਰਾ 23(2A) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, “ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਅਵਾ ਜਾਂ ਸੈੱਟ-ਆਫ ਮਧਿਆਚਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।"

5.13.1 ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਧਿਆਚਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23(2A) ਅਧੀਨ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾਵਾਂ 21(b)(1), 7 ਅਤੇ 21 ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪੜ੍ਹਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਧਿਆਚਾਰ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਝਗੜੇ ਮਧਿਆਚਾਰ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਣ। ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਆਟੋਨੋਮੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 26.1.1 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਧਾਰਾ 26.3.1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਈ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ ਉਹ ਝਗੜੇ ਜੋ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 26.2 ਅਧੀਨ "ਸੌਹਾਰਦਪੂਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੱਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਝਗੜੇ" ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਹੀ ਮਧਿਆਚਾਰ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਅਵਾ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਧਾਰਾ 26.1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਝਗੜਾ" ਵਜੋਂ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਕੇ, ਮਧਿਆਚਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 23(2A) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।

5.14 ਉਪਰੋਕਤ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਜੋਰਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੋਵੇਂ ਮਧਿਆਚਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਅਵਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਧੇ ਮਧਿਆਚਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਬਿਨਾਂ ਧਾਰਾ 26 ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

6. ਅਸੀਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

7. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਹੈ:

ਕੀ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਮਧਿਆਚਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 23(2A) ਅਧੀਨ ਮਧਿਆਚਾਰ ਐਕਟ, 1996 ਅਧੀਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਨੇ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਅਵਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ?

8. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ 11.07.2017 ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਦਾ ਬਿਆਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਅਵਾ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ, ਅਰਥਾਤ 13.07.2017 ਨੂੰ, ਮਧਿਆਚਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਅਵਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਮੰਗਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ, ਜੋ ਕਿ 18.07.2017 ਨੂੰ ਮਧਿਆਚਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤੁਰੰਤ ਹੀ

ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ ਮਧਿਆਚਾਰ ਐਕਟ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪਿੱਠਭੂਮੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦਾ/ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

9. ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਧਿਆਸਤਾ ਐਕਟ, 1996 ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਨਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

10. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਵਿਵਾਦ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 26.1 ਤੋਂ ਧਾਰਾ 26.3.1 ਤੱਕ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:-

“26.1 ਵਿਵਾਦ ਨਿਪਟਾਰਾ

26.1.1 ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਾਦ, ਅੰਤਰ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ (ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਮੇਤ) ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਤਪੰਨ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ (ਵਿਵਾਦ) ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਇੰਸਟੈਂਸ ਵਿਚ, ਧਾਰਾ 26 ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਝੌਤਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਨਪੂਰਵਕ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

26.1.2 ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਉਤਪੰਨ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ, ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਰਬੋਤਮ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵਰਤਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹਨ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਹ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਗੈਰ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਾਧਿਕਾਰ ਵਾਲੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਡਾਟਾ ਤੱਕ ਸਾਮਾਨਿਆ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਪਹੁੰਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ।

26.2 ਸਮਝੌਤਾ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਉਦਭਵ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ, (ਸਮਝੌਤਾਕਾਰ) ਨੂੰ ਮਧਿਆਸਤਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਅਮਨਪੂਰਵਕ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਮਝੌਤਾਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਧਿਆਸਤਾ ਨਾ ਹੋਣ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪ

ਮਧਿਆਨਵੇਸ਼ਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਸੌਹਾਰਦਪੂਰਨ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਲਈ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 7 (ਸੱਤ) ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੌਹਾਰਦਪੂਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਮੀਟਿੰਗ 7 (ਸੱਤ) ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂ ਮੀਟਿੰਗ

ਦੇ 15 (ਪੰਦਰਾਂ) ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਸੌਹਾਰਦਪੂਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਲਿਖਤੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਨਾਲ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 26.1.1 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ 30 (ਤੀਹ) ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲੰਬੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 26.3 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਧਿਆਨਵੇਸ਼ਣ ਲਈ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

26.3 ਮਧਿਆਨਵੇਸ਼ਣ

26.3 “ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਾਦ, ਜੋ ਧਾਰਾ 26.1 ਅਤੇ 26.2 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਸੌਹਾਰਦਪੂਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਮਧਿਆਨਵੇਸ਼ਣ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:

i) ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਧਿਆਨਵੇਸ਼ਣ ਅਨੁਸਾਰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਮਧਿਆਨਵੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸੁਲਹ ਐਕਟ, 1996, ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੋਧ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਧਿਆਨਵੇਸ਼ਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ 3 ਮਧਿਆਨਵੇਸ਼ਕ ਹੋਣਗੇ, ਇੱਕ-ਇੱਕ ਨੂੰ **ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ** ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੀਜਾ ਮਧਿਆਨਵੇਸ਼ਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਮਧਿਆਨਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਧਿਆਨਵੇਸ਼ਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਦੋ ਮਧਿਆਨਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਧਿਆਨਵੇਸ਼ਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਧਿਆਨਵੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੜਕ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ii) ਅਜਿਹੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਪਾਰਟੀ ਦੂਜੇ ਪਾਰਟੀ/ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਤਰਕਾਂ 'ਤੇ ਸੀਮਿਤ ਹੋਵੇਗੀ।

iii) ਮਧਿਆਂਤਰਣ ਠੇਕਾ ਅਵਧੀ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮਧਿਆਂਤਰਣ ਠੇਕਾ ਅਵਧੀ ਦੌਰਾਨ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

iv) ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣਾ ਮਧਿਆਂਤਰਣ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੂਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਮਧਿਆਂਤਰਣ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸੜਕ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਧਿਆਂਤਰਣ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਗੇ। ਭਾਰਤੀ ਸੜਕ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਪ੍ਰਤੀ ਹਰੇਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

v) ਮਧਿਆਂਤਰਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਿੱਲੀ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਅਤੇ ਮਧਿਆਂਤਰਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ।

xxxxxxxxxxxxxx

11. ਮਧਿਆਂਤਰਣ ਐਕਟ, 1996 ਨੂੰ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ 2016 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 23 ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"23. ਦਾਵੇ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਬਿਆਨ।—(1) ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਜਾਂ ਮਧਿਆਂਤਰਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਦਾਵੇਦਾਰ ਆਪਣੇ ਦਾਵੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਬਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਜਾਂ ਉਪਚਾਰ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕਰੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੱਤਾਂ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ।

(2) ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਉਣਗੀਆਂ।

(2A) ਜਵਾਬੀ, ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ-ਦਾਵਾ ਜਾਂ ਸੈੱਟ-ਆਫ ਵੀ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਧਿਆਂਤਰਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਰੋਧੀ-ਦਾਵਾ ਜਾਂ ਸੈੱਟ-ਆਫ ਮਧਿਆਂਤਰਣ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

(3) ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਹਰੇਕ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਦਾਵੇ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਸੋਧ ਜਾਂ ਸੁਪਲੀਮੈਂਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਦੌਰਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜ ਮਾਰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਟ੍ਰਾਂਸਸਟ੍ਰੋਯ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਿਟੇਡ [ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

(4) ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਦਾ ਬਿਆਨ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਮਧਿਆਂਚਾਰੀ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਮਧਿਆਂਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਵਿੱਚ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇ।"

12. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 26 – ਵਿਵਾਦ ਨਿਪਟਾਰਾ ਧਾਰਾ, ਭਾਵ, ਧਾਰਾ 26.1 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 26.2, ਸੁਲਹ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਦੋਸਤਾਨਾ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਲਹ ਰਾਹੀਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਵਿਵਾਦ", ਜੋ ਦੋਸਤਾਨਾ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਧਿਆਂਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਹਨ "ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਾਦ, ਅੰਤਰ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉੱਠਦਾ ਹੈ.....". ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਕਾਰਨ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਠੇਕੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 26.1 ਅਤੇ 26.2 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਦੋਸਤਾਨਾ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ

ਸੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, "ਵਿਵਾਦ" ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀ-ਦਾਅਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ, ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਮੁੱਖ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਠੇਕੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੁਲਹ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 02.01.2017 ਨੂੰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

“ਇਸ ਇਕਤਰਫਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਰਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 26.2 ਅਨੁਸਾਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਦੋਸਤਾਨਾ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਲਈ ਭੇਜਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।”

12.1 ਅਰਬਿਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ 09.02.2017 ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਫਾਰਮੈਂਸ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 21.00 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਇਕਤਰਫਾ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਰਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਸਮਝੌਤਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 26.3.1 ਅਨੁਸਾਰ “ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਜੋ ਧਾਰਾ 26.1 & 26.2 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੋਸਤਾਨਾ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਰਬਿਟੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ”

i) ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਧਿਆਨਵਾਦ ਅਤੇ ਸੁਲਹ ਐਕਟ, 1996, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੋਧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਧਿਆਨਵਾਦ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਧਿਆਨਵਾਦੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ 3 ਮਧਿਆਨਵਾਦੀ ਹੋਣਗੇ, ਇੱਕ-ਇੱਕ ਨੂੰ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੀਜਾ ਮਧਿਆਨਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਦੋ ਮਧਿਆਨਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮਧਿਆਨਵਾਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ।

ii) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਸਾਡਾ ਮਧਿਆਨਵਾਦੀ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਲਗਨ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਨਮ੍ਰਤਾ ਨਾਲ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਮਧਿਆਨਵਾਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਤੀਜਾ ਮਧਿਆਨਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਦੋ ਮਧਿਆਨਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮਧਿਆਨਵਾਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰੇ।"

13. ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਠੇਕੇਦਾਰ ਲਈ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਦਲੀਲ ਦਿਓ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੀ ਕਲਾਜ਼ 26.1 ਅਤੇ 26.2 ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਰਿਕਾਰਡ.

ਧਾਰਾ 26 ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ, ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਵਿਵਾਦ (ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ), ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੋ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹੁਣ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

13.1 ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੋਵਾਂ ਕੋਲ ਹੈ ਸਮੀਕਰਨ "ਦਾਅਵੇ" ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ, ਜੋ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਅਤੇ "ਵਿਵਾਦ" ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਪਾਸੇ ਹਨ.

13.2 ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਵੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਾਊਂਟਰ ਕਲੇਮ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਾਊਂਟਰ ਕਲੇਮ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਕਿ ਉਕਤ ਕਾਊਂਟਰ ਕਲੇਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ। ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ 18.07.2017 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕਾਊਂਟਰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਾਅਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“ਇਸ ਵਿੱਚ 13 ਜੁਲਾਈ, 2017 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਚੂਨਾ 4 ਹਫਤਿਆਂ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਏ.ਟੀ. ਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਮੁਢਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਸਮੇਂ 20.04.2017 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਏ.ਟੀ. ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 12.0 ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਮੇਤ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਉਕਤ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟ, ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਆਰਬਿਟਰਲ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਸਾਲ 2015 ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ 1996 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ AT ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦਰਸਾਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਤਵੀ ਜਾਂ ਸਮੇਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ। ਅੱਗੇ ਲਈ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਐਸ.ਓ.ਡੀ. ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 30.06.2017 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਸ.ਓ.ਡੀ ਜਵਾਬ ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 11.07.2017 ਨੂੰ ਵਾਧਾ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 2 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਲਈ ਸਮਾਂ. ਏ.ਟੀ. ਨੇ ਉਕਤ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਇਸ ਦਾ ਕੇਸ. ਹੁਣ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ।

ਇੱਥੇ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਈਮੇਲ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 18.07.2017 ਨੂੰ, ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਵਿਆਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਧੂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਪਤੀ ਜਤਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ।

ਏ.ਟੀ. ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਜੋ ਕਿ ਏ.ਟੀ. ਦੀ ਮਿਤੀ 20.04.2017 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦਰਜ ਹੈ ਅਤੇ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ 2015 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਏ.ਟੀ. ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ 1996 ਦੇ ਸੋਧੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ 23(2) ਅਤੇ 23(2A), ਇੱਕੋ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਜਾਣ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਵਾ ਜਾਂ ਸੈੱਟ-ਆਫ ਦਾ ਦਾਵਾ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਏ.ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਲਈ। ਏ.ਟੀ. ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ 1.23 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸੈੱਟ-ਆਫ ਰੱਖਿਆ ਹੈ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਵਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਵਿਆਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਏ.ਟੀ. ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ (i) ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਫਾਇਲਿੰਗ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਨੂੰ ਏ.ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਸੀ; ਕਿ ਉਥੇ ਜਵਾਬੀ ਦਾਵਿਆਂ ਦੀ ਫਾਇਲਿੰਗ ਲਈ ਕੋਈ ਜਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ (ii) ਬਚਾਅ ਦਾ ਬਿਆਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਫਾਇਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਵਾਬੀ ਦਾਵੇ ਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਦਾਵਾ ਫਾਇਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਵਾਬੀ ਦਾਵੇ ਦੀ ਫਾਇਲਿੰਗ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬੀ ਦਾਵੇ ਦੀ ਫਾਇਲਿੰਗ ਲਈ ਏ.ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਮਿਤੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਜਵਾਬੀ ਦਾਵਿਆਂ ਦੀ ਫਾਇਲਿੰਗ ਲਈ ਕੋਈ ਮਿਤੀ ਤੈਅ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਵਾਧਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਏ.ਟੀ. ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਦਾਵੇ ਦੀ ਫਾਇਲਿੰਗ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦੀ ਵਾਧਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਕਥਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬੇਮਤਲਬ ਹੈ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਐਸ.ਓ.ਡੀ. ਦੀ ਫਾਇਲਿੰਗ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, 05.08.2017 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਦਾ ਬਿਆਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ 11.08.2017 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਏ.ਟੀ. ਦੀ ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਮਿਤੀ।

ਏ.ਟੀ. ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਵਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਯ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਏ.ਟੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਧਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਏ.ਟੀ. ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

13.3 ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2A) ਅਧੀਨ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬੀ ਦਾਵਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮਿਤੀ 15.09.2017 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਦਾਵਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ

ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਭੀ ਸੌਹਾਰਦਪੂਰਣ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ, ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵੀ 1.23 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸੈੱਟ ਆਫ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ

ਦਾ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅੰਪਾਇਰਮੈਂਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ (ਜੋ ਕਿ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਕੰਟਰੈਕਟ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ) ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਲਹ ਰਾਹੀਂ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਕੀਰਣ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ, ਅੰਪਾਇਰਮੈਂਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਅਤੇ ਅਧੂਰੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਰਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਸਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

13.4 ਜਦੋਂ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਾ – ਸੈੱਟ ਆਫ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਾ ਜਾਂ ਸੈੱਟ ਆਫ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਵੱਖ ਵੱਖ ਫੋਰਮਾਂ ਅੱਗੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਦਿਆਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਧਾਰਾਵਾਂ 26.1 ਅਤੇ 26.2 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਅਤੇ ਵਿਅਵਹਾਰਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਲਝਾਉਣ, ਹੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਯਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੁਲਹ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 26.1 ਅਤੇ 26.2 ਦੀ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਧਾਰਾ 26.2 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਵਾਂਛਿਤ ਨਤੀਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 26.3 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ, ਅੰਤਰ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਧਾਰਾ 26.1 ਅਧੀਨ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸਮੇਤ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਾ/ਸੈੱਟ ਆਫ ਵੀ "ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਜੋ ਧਾਰਾਵਾਂ 26.1 ਅਤੇ 26.2 ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ" ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

13.5 ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦੀ ਵਾਧਾ ਮੰਗਣ ਵਿੱਚ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 23(2A) ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦੇਣਾ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 23(2A) ਅਧੀਨ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਾ/ਸੈੱਟ ਆਫ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸਰਾਹਿਆਂ ਬਿਨਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ,

ਅਤੇ ਧਾਰਾ 26 ਦੀ ਸੰਕੀਰਣ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਕੇ, ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 34(3) ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਸਰਾਹਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਐਨ.ਐਚ.

14. ਉਪਰੋਕਤ ਅਤੇ ਉਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ 15.09.2017 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨਤੀਜਤਨ, ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਜਮਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਅਵਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਇਥੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਅਵਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਮਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਜਮਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 18.07.2017 ਤੋਂ 11.07.2022 ਤੱਕ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 29ਏ ਅਧੀਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਲਈ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਖਰਚੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਣ, ਵੀ ਨਿਪਟਾਈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate